

mærke, at, dersom Thinget havde taget noget Hensyn til mine Raad, og jeg da ikke desto mindre var fravegen den Fremgangsmaade, jeg havde sagt, jeg vilde følge, kunde jeg forstaae, om han havde fremsat disse Bemærkninger; men, da Thinget ikke har taget nogen Notice af mine Raad, forekommer det mig, at man ikke kan sige Andet, end at jeg har viist en overordentlig Selvbeherkselse ved at holde mig tilbage ligeoverfor denne Afseer fra Thingets Side. Det er i høieste Grad forunderligt, at det ærede Medlem kunde komme med disse Bemærkninger, efterat Sagen staaer saaledes, som den staaer. — Naar det ærede Medlem dernæst sagde, at jeg „gjengav“ mit Foredrag, skal jeg bemærke, at jeg blot henviste til det og derpaa nævnte, hvad der idag var afgjørende for mig, nemlig min personlige Stilling til Sagen. Jeg sagde netop, at, fordi jeg kun vilde give en Forklaring af min personlige Stilling, vilde jeg ikke videre opholde Thinget med Ytringer om Sagen selv. Det forekommer mig ikke, at det ærede Medlem har havt nogen i disse mine Ytringer liggende Anledning til at gjøre den Bemærkning, han fremsatte.

Formanden: Folkethingsmanden for Viborg Amts 5te Valgkreds har Ordet for en personlig Bemærkning.

Bøertelsen: Jeg vil blot ligeoverfor den høitagtede Conseilspræsident udtale, at det ikke var min Hensigt at tillægge ham denne Ytring, at det ikke var nogen Ulykke, at man maatte lade sig nse med en foreløbig Valglov, men det var min Opfattelse af Sagen, der blandede sig med den Erklæring, som den høitagtede Conseilspræsident har afgivet, at man i saa Fald maatte hjælpe sig med en foreløbig Valglov, hvilket jeg for min Person ikke betragter som nogen stor Ulykke.

Cylo. Jørgensen: Hvis ikke ærede Medlemmer udenfor Udvalget, der ere af en heelt modsat Mening af den, jeg hylde, temmelig stærkt havde udtalt sig i modsat Retning, saa skulde jeg ikke have begjært Ordet. Der er imidlertid kommet saa stærke Udtalelser

frem, at jeg troer, det vilde være urigtigt, om ikke de, der have en modsat Mening, ogsaa give denne tilkjende ved nærværende Leilighed. Jeg skal begynde med at sige, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), som staaer i Spidsen for Forholdstalsvalgmaadens Gjennemførelse, har ved en tidligere beslægget Leilighed yttret omtrent som saa: Vi ere i Majoritet, lad os da benytte Magten med Maadehold. Jeg kunde ønske, at det ærede Medlem havde fulgt denne Sætning ved nærværende Leilighed; thi jeg mener ikke, at Sagen, ret beseet, har i og for sig den Bigtighed — i hvert Fald ikke i den Retning, som det ærede Medlem nærmest foresætter —, at den fortjener saa store Kraftanstrengelser, som der er ydet den. Jeg udtalte ved en tidligere Leilighed, at, hvis det var Meningen, at Forholdstalsvalgmaaden ogsaa skulde gennemføres for Valgmandsvalggenes Vedkommende, da maatte den ogsaa gennemføres paa Landet. Det, at Sagen nu foreligger fra Fællesudvalget, uden at der er gjort Forslag dertil, er for mig et bestemt Beviis paa, at det ikke har været og ikke har kunnet være Grundlovens Mening, at Forholdstalsvalg skulde anvendes ved Valgmandsvalgene; thi Ordene i Grundloven ere ikke til Hinder for en saadan Betragtning, forudsat, at den Opfattelse er rigtig, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds gjør gjældende, at de første Ord i § 35, sammenholdte med § 40, skulde staae i en saadan Forbindelse, at Forholdstalsvalgmaaden ved Valgmandsvalgene deraf skal være en Nødvendighed. § 35 taler ligesaavel om de umiddelbare, som om de middelbare Vælgere i det Hele. Ved de middelbare forståes efter § 35 — jeg troer ikke, der kan lægges anden Mening dertil — samtlige Vælgere til Folkethinget, forsaavidt de have boet i Landssthingskredsens det sidste Aar før Valget, og Begyndelsen af § 37 siger, at disse samtlige Valgberettigede paa Landet vælge en Valgmand i hver Commune. Vagbarheden er knyttet til Kommunen; men Valgretten er ikke knyttet til Kommunen; forudsat, at det ærede Medlems Betragtning forøvrigt er rigtig, maatte altsaa Forholdstalsvalgmaaden gennemføres i det Hele taget.